

Årsberättelse

Självständighetsjubileets barnstiftelse sr

2020

Innehåll

- 5** Från ordförande för delegationen
  - 6** Höjdpunkter år 2020
  - 8** Ett barnvänligt Finland som mål
  - 12** Hur såg Finland ut för barn, ungdomar och familjer år 2020?
    - 14** Lägesbild och trender
  - 15** Svar på effekterna av coronakrisen år 2020 – Nyckeln till att göra saker annorlunda?
    - 18** Verksamhet
    - 19** Seminariet NordicDataPrev
    - 21** Allt börjar med bemötandet
  - 23** Inom Tidig insats utvärderades tre metoder år 2020: TRT, Nyttiryhmä och Cool Kids
    - 24** #lapsellelounas gav lunch till alla barn
    - 30** Evenemang år 2020
  - 31** Risto Räppäjä tapaa Mielensäpahoittajan
    - 32** Ekonomi och kapitalförvaltning
    - 34** Administration
    - 36** Personal
    - 37** Perspektiv för år 2021

Självständighetsjubileets barnstiftelse sr (Itla) grundades år 1987. Stiftelsens tidigare namn var Stiftelsen för självständighetsjubileets barnfond. Itla grundades av social- och hälsovårdsministeriet och Centralförbundet för Barnskydd. Den 5 december 2017 beslutade riksdagen att donera ett grundkapital om 50 miljoner euro till Självständighetsjubileets barnstiftelse. Tillsättandet av en delegation bestående av riksdagsledamöter och tillförandet av kapital till stiftelsen föreskrivs i lag (1004/2017).

itla Självständighets-
jubileets
barnstiftelse

FÖRORD

Ett barnvänligt Finland som mål – alltid gripande att läsa om stiftelsens syfte

FN:S KONVENTION OM BARNETS RÄTTIGHETER ÄR EN BINDANDE KONVENTION OM DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA. Det garanterar varje barn i världen särskilda rättigheter, såsom rätten till liv och utveckling, jämlikhet, inkludering och det faktum att barnets intresse i första hand måste beaktas i alla samhällsfunktioner.

Mitt under krigstiden år 1943 antog Finland som första land i världen en lag om tillhandahållande av gratis skolmåltider till skolelever.

I mars 2020 utlyste Finland undantagstillstånd på grund av coronapandemin och tog i bruk beredskapslagen. Då en stor del av skolorna övergick till distansundervisning, uppmantrade vi tillsammans med stiftelsens styrelseordförande Tuomas Kurttila kommunerna att se till att barnen fick sina skolmåltider även i undantagsförhållandena.

I mars arbetade olika organisationer på bred front tillsammans, återvände till sina ursprungliga uppdrag och visade sin flexibilitet även i hemlandets krissituation. Kampanjen Lunch till alla barn genomfördes med gott resultat: uppskattningsvis 20 000 barn över hela Finland fick imponerande hjälp via Venner-matlådor.

Basservice måste tryggas även i undantagsförhållanden, då krisen drabbar de människor och familjer som redan färdigt befinner sig i en utsatt livssituation.

Det gemensamma målet är att producera effektiva, evidensbaserade lågtröskeltjänster för barnets uppväxtmiljö. Barnet behöver individuellt och personligt stöd, medan behandling av beteendestörningar därtill kräver både stöd för föräldraskapet och arbetsvägledning för yrkespersoner inom småbarnspedagogik och skola. Barnets och familjens måste inkluderas bättre. Kamratstöd och anlitande av erfarenhetsexperters know-how har lagts till i verktygslådan.

Illa har fortsatt sitt starka påverkansarbete under de exceptionella omständigheterna och producerat mångsidig information för att främja barnets rättigheter och välfärd. I början av år 2021 offentliggjordes en nationell barnstrategi som fastställts i regeringsprogrammet. Genom dess implementering säkerställs att alla barns rättigheter förverkligas så långt som möjligt.

Verkställandet måste vara sektorsövergripande och involvera ett brett spektrum av samhällsaktörer, medborgarsamhället samt barn och vuxna i olika åldrar och befolkningsgrupper. Illa deltar starkt i detta arbete.

Mirka Soinikoski
Ordförande för delegationen vid
Självständighetsjubileets barnstiftelsen
riksdagsledamot, specialläkare

Höjdpunkter från år 2020

- RAPPORTER
- SAMARBETSPROJEKT
- UTBILDNING
- ÖVRIGT
- PRISER OCH DONATIONER

● **Itlas forskningsprogram**

I maj 2020 godkändes Itlas forskningsprogram. Programmet ger riktlinjer för stiftelsens forskningsarbete under de kommande åren, innehållet i beställda undersökningar och stiftelsens egen publikationsverksamhet.

● **Interventions- och implementeringsexpertis för forskningsstudenter inom social- och hälsovård**

Itlas kurs i interventions- och implementeringskompetens, 'Vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit tutkimusperustaisessa päätöksenteossa, 'Effektiva metoder och verksamhetsmodeller för evidensbaserat beslutsfattande' ingick i magisterprogrammet för ledarskap inom social- och hälsoforskning vid Helsingfors universitet.

● **Servicestigar för ungdomar inom särskild omsorg**

Itla och Lauste Familjerehabiliteringscentral utredde behandlingsmotiv och servicestigar för minderåriga ungdomar i Finland som enligt barnskyddslagen behöver särskild omsorg.

● **Podcasten Barndomsbyggarna**

Podcasten Barndomsbyggarna diskuterar byggstenarna för en god barndom. Podcasten, som startade i april 2020, publicerade nio avsnitt om coronavirus, att klara sig, samhällspåverkan, ledarskap och andra teman kring barns, ungdomars och familjers välbefinnande.

Bemötandemodellen Kohtaamiskoulutus vann Itlas utmaningstävling Barndomsbyggarna år 2020

Utmaningstävlingen vanns av bemötandemodellen Kohtaamiskoulutus av Åbo Stadsmission rf:s Ungdomsråd som syftar till att utveckla färdigheterna hos yrkespersoner som arbetar med ungdomar. Kohtaamiskoulutus utnyttjar ungdomars egen erfarenhetsexpertis för att utveckla tjänster för ungdomar och utbildningsaktörer.

Socialomsorgens och barnskyddets bärkraft under coronakrisen

Rapporten utredde coronakrisens inverkan på barn och barnfamiljer samt hur krisen återspeglades i tjänster för barn och familjer runt om i Finland. Syftet var att identifiera utmanande faktorer och nya lösningar för att övervinna krisen.

Barndomsbyggarna, en verkstadsserie om välfärdsledarskap

Under året diskuterades välfärdsledarskapets teman vid tre Barndomsbyggarna-verkstäder. Seriens teman omfattade strategisk design och ledning av serviceupplevelsen, empati som färdighet och förutsättning för god vård, samt informationsrelaterat reformtänkande. Verkstadsserien fortsätter under våren 2021.

Gemensamma lösningar på komplexa problem

Itlas rapport Yhteisiä ratkaisuja monimutkaisiin ongelmiin, 'Gemensamma lösningar på komplexa problem', behandlar internationella exempel på finansiering av samarbetsformen Collective Impact.

Donationsprofessurer i interventions- och implementeringsforskning

Itlas donationsprofessurer i interventions- och implementeringsforskning placerades vid Barnpsykiatriska forskningscentret vid Åbo universitets medicinska fakultet och vid enheten för livslång hälsoforskning vid Uleåborgs universitets medicinska fakultet. Mika Niemelä påbörjade sin arbetslivsprofessur i interventions- och implementeringsforskning vid Uleåborgs universitet våren 2020.

Samarbete mellan Itla, OECD:s innovationsenhet, Uleåborgs stad och Vanda stad

Itla inledde ett samarbete med OECD:s OPSI-verksamhet (Observatory of Public Sector Innovation) för innovationsutveckling inom offentliga sektorn. Städerna Uleåborg och Vanda deltar i nätverksprojektet. Genom samarbetet utvecklade vi framsynt innovation och den offentliga sektorns funktionsförmåga i barnpolitiska frågor.

Regionalt lärnätverk främjar lokal utveckling för att klara sig

Barndomsbyggarna, som startades i samarbete mellan Itla, Uleåborgs universitet och MIELI rf, är ett regionalt lärnätverk med målet att genom sitt utvecklingsarbete sammanföra så kompatibla social- och hälsovårdstjänster som möjligt samt bildningsväsendets organisationer. Interoperabiliteten gör det möjligt att stärka barns, ungdomars och familjers välbefinnande och förmåga att klara sig på området.

Ett barnvänligt Finland som mål

SYFTET MED SJÄLVSTÄNDIGHETSJUBILEETS BARNSTIFTELSE SR (ITLA) är att påskynda en utveckling som leder till att Finland blir världens barnvänligaste samhälle. Grunden för stiftelsens strategi är evidensbaserad kunskap om effektiviteten av arbetsmetoder och insatser, ledarskapskompetens som stöder barns och familjers välbefinnande och tillväxt samt innovationer inom tjänster för barn och familjer.

2020 var starkt präglad av coronapandemin. Under coronatiden anpassades stiftelsens verksamhet till de rådande omständigheterna genom att genomföra kampanjer och projekt som omedelbart hjälper barn och barnfamiljer. samt genom att överföra vissa aktiviteter till kommande år.

Tack vare god kapitalförvaltning förblev stiftelsens investeringstillgångar oförändrade under år 2020 trots coronapandemin.

Stiftelsen har blivit en känd och eftertraktad samarbetspartner bland aktörer som verkar för att främja barnens välbefinnande. Stiftelsen är inte enbart känd som producent av interventionsdata, utan även som expert på innovationsverksamhet, initiativtagare till regionala lärnätverk, utvecklare av ledarskapskompetenser och professionell vetenskapskommunikatör. Stiftelsens strategi bygger på idén om sambandet mellan innehållet i stiftelsens verksamhet i relation till verkningar, verksamhetens betydelsefullhet och dess samhällsvärde.

Vad gör vi?

Vi utvärderar effektiva arbetssätt och stödjer deras upprätthållande samt kommunicerar mångsidigt om välfärdsdata om barn och familjer.

Vi stärker barns förmåga att lära sig i anslutning till välfärd, samhällspåverkan och en övergripande välfärd som bygger på att klara sig.

Vi arrangerar ledarskapsutbildningar som stärker ledarskapsförmågan samt systematiskt och människoorienterat ledarskap, samt förutser förändringar i barnens välbefinnande.

Vi kommunicerar om vetenskap kring barnens välbefinnande.

Vi stärker barns och familjers välbefinnande genom projekt och kampanjer.

Vilka effekter åstadkommer vi?

Vi förbättrar medvetenheten om arbetsmetoder som påverkar välfärd och förmågan att tillämpa effektiva arbetsmetoder.

Ett arbetssätt som bygger på samhällspåverkan och ledarskap blir allt vanligare i servicesystemet.

Den systematiska kompatibiliteten mellan tjänster för barn och familjer och tanken om ett ekosystem för tjänster blir allt vanligare.

Medvetenheten om faktorer som påverkar barnens välbefinnande stärks i samhället.

BILD 1 Självtändighetsjubileets barnstiftelse sr:s strategikarta.

Vilken nytta gör vi?

Barns och familjers välfärdsproblem kommer att minska och tjänsternas fokus kommer att flyttas från reparerande till förebyggande tjänster.

Inkluderingen av barn och barnfamiljer ökar och de klarar sig bättre.

En personcentrerad, serviceinriktad och gemensamt styrd lednings- och verksamhetsmiljö för välfärdstjänster påskyndar förändringen i välfärden och servicesystemet.

Barnperspektivet stärks på alla områden av den offentliga politiken.

Medvetenheten om framtida utmaningar och möjligheter kring barnens välbefinnande stärks.

Stiftelsens samhällsvärde

Förbättrad välfärd och förmåga att klara sig för barn och familjer

Funktionella förbättringar i servicesystemet för barn och familjer.

Positiva förändringar i samhällets barnpositivitet

Att svara på coronapandemins utmaningar

Våren 2020 utarbetade vi till exempel en omfattande rapport om socialarbetets, socialomsorgens och särskilt barnskyddets kapacitet att klara coronapandemins verkningar. Utredningen bestod av tre separata undersökningar med anknytning till sociala medier, socialomsorgens bärkraft och ekonomikrisernas inverkan på människornas vardag.

Tillsammans med Venner Oy samt andra stiftelser och organisationer genomförde vi kampanjen *Lunch till alla barn*, som levererade mathjälp till mindre bemedlade barnfamiljer.

Stiftelsen finansierade produktionen av en tv-serie för barn, Risto Räppääjä tapaa Mielensäpahoittajan, som publicerade i Ruutu-tjänsten. Programmet behandlar barns oro på ett barnvänligt sätt, men även andra teman, såsom vänskap och möten mellan generationerna. Serien behandlar frågor kring barns uppväxtmiljö och välfärd med ett positivt och uppmuntrande grepp.

Från och med mars 2020 genomfördes utbildningsverksamheten huvudsakligen på webben. På grund av pandemisituationen tog ledarskapsutbildningen Barndomsbyggarna en paus, och tyngdpunkten skiftade från långa ledarskapsutbildningar till mer allmän utveckling av ledarskapskapacitet. Från mars-april arrangerade stiftelsen webbaserade verkstäder om ledarskapsteman, som visade sig populära.

Till årets viktigaste evenemang hörde ett webinarium som arrangerades i september tillsammans med arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma, Itseohjautuvat organisaatio – Buurtzorg ja Suomen kokeilut. Vårt webinarium hade ca 2 100 deltagare och samarbetet med Varma fortsätter under de kommande åren.

Internationell verksamhet

För stiftelsen inrättade en internationell expertpanel, Advisory Board, som kör igång aktiv verksamhet när coronasituationen lättar.

Under år 2020 arrangerade vi evenemang med utländska talargäster och internationella teman. Därtill skaffade vi oss internationella jämförande uppgifter bland annat om modeller för strategisk framsyn. Därtill deltog stiftelsen i projektet *The First 1,000 Days in the Nordic Countries*, som finansierades av Nordiska ministerrådet, samt fortsatte samarbetet inom OECD OPSI.

THE FIRST 1,000 DAYS IN THE NORDIC COUNTRIES

I Finland samordnar stiftelsen Finlands del av det nordiska projektet i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd. I slutet av år 2020 slutfördes projektets lägesanalys om främjandet av psykisk hälsa hos spädbarn, småbarn och deras familjer. Under år 2021 kommer Finlands åtgärdsförslag att framställas för det nordiska projektet, som utifrån landsspecifika förslag samlar in rekommendationer till de nordiska regeringarna om hur man bäst säkrar bästa möjliga start på livet för varje barn och hur man kan stödja en sund känslomässig utveckling hos småbarn. Itla samarbetar med sekretariatet för det finska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet.

OECD OPSI-SAMARBETET – FRAMSYNT INNOVATION

I slutet av år 2019 ingick stiftelsen ett samarbetsavtal om urbana experiment med OECD Opsi Anticipatory Innovation-enheten. Målet med OECD Opsi-samarbetet var att utveckla kompetensen hos den offentliga sektorns aktörer att svara på föränderliga behov genom att förutse framtiden och utveckla praxis som överskrider tjänsternas förvaltningsgränser. Försöket genomfördes i två städer, Vanda och Uleåborg. I försöket i Vanda byggdes servicelösningar som tar hänsyn till den snabbt ökande andelen invandrarungdomar bland stadens befolkning. I Uleåborg låg fokus på 16–25-åriga unga som står utanför arbetsliv och utbildning samt på att utveckla tjänster åt dem. Lärdomarna är starkt kopplade till kommunförsöket för sysselsättning. I början av år 2021 publiceras ett sammandrag av processens viktigaste lärdomar med exempeldata från Vanda och Uleåborg.

Stiftelsens forskningsprogram

Forskningsprogrammet blev klart i maj 2020. Det beskriver forskningsarbete och innehållet i beställda undersökningar under de kommande åren. Därtill beskriver programmet stiftelsens egna publikationsserier: Horisontti – forskning, Navigaattori – utredningar och rapporter, Tienviitta – policyrekommendationer och utlåtanden, samt Luotsi – handböcker och manualer.

Arbetsätt

Stiftelsens ekonomi förvaltades ansvarsfullt i enlighet med styrelsens och kapitalförvaltningskommitténs anvisningar. Utvecklingen av stiftelsens kommunikationsinnehåll och distributionskanaler fortsatte under år 2020. Arbetet resulterade i effektivare kommunikation.

Enligt en självbedömning som stiftelsens styrelse gjorde i december var styrkorna i stiftelsens verksamhet under det aktuella året dess attraktionskraft som arbetsgivare och stiftelsens goda rykte, dess tydliga strategi och funktionernas lämplighet i relation till stiftelsens strategi och kompetenta personal. Som strategiska förbättringsområden nämndes årlig verifiering av strategiska framsteg, bättre årlig integrering av verksamhetsplanen och budgeten samt systematiskt samarbete med intressentgrupper.

STIFTELSENS SYFTE

Syftet med Självständighetsjubileets barnstiftelse är att främja och stödja välbefinnandet, jämlikheten och ställningen samt en god framtid för barn och barnfamiljer i Finland. Stiftelsen främjar och stödjer även föräldraskapet samt barnens uppväxtförhållanden och fostran.

MÅL OCH VERKSAMHET

Stiftelsens verksamhet grundar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter, evidensbaserad kunskap, internationalism, betydande investeringsförmögenhet och en oberoende ställning som stiftelse underställd riksdagen. Stiftelsen har en unik ställning i det finska samhället som främjare av välfärd hos barn, ungdomar och barnfamiljer.

Stiftelsens verksamhet bygger på att samla in, förädla och sprida information om barnens välbefinnande och främja användningen av korrekt och användbar information inom beslutsfattandet. Stiftelsen förnyar tjänsterna och servicesystemet för barn och barnfamiljer genom välfärdsdata, sakkunnig- och ledarskapskompetens och genom att påverka olika ekosystem för barnens välbefinnande. Stiftelsen fungerar som partner och brobyggare mellan kunskap, praxis och beslutsfattande.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Data för barnpolitiken

Vi bygger, upprätthåller och sprider en objektiv kunskapsbas för åtgärder som främjar och påverkar barns, ungdomars och familjers välbefinnande. Åtgärderna för att främja välbefinnande kan vara arbetsmetoder, program, experiment och tjänster.

Innovationsverksamhet

Vi förnyar tjänster och andra aktiviteter riktade till barn, ungdomar och barnfamiljer. Vi stödjer förnyelsen av servicesystemet, till exempel genom att lokalisera, analysera och stödja lovande praxis samt förädla och sprida dessa.

Ledarskapsutbildning och utveckling av ledarskapskapacitet inom barnpolitik

Vi stärker ledarskapskompetens som stödjer barns, ungdomars och familjers välbefinnande och tillväxt. Vår långsiktiga ledarskapsutbildning riktar sig till barnpolitikens beslutsfattare. Utbildningen som syftar till att konsolidera ett evidensbaserat tillvägagångssätt riktar sig till ledning och branschproffs.

Kommunikation

Vi kommunicerar både om vår egen verksamhet och kring välfärdsdata om barn, ungdomar och familjer. Vi deltar i samhällsdebatten.

Hur såg Finland ut för barn, ungdomar och familjer år 2020?

Under år 2020 formade coronapandemin starkt barns och ungdomars livsmiljöer. Barnfamiljernas vardag färgades av distansundervisning och distansarbete, avsaknaden av hobbyer, minskade sociala kontakter, permitteringar och aktiviteternas övergång till webben. Å sin sida kan man vid sidan om register- och forskningsresultat konstatera att befolkningen rört sig mer på friluftsområden och i naturen samt stärkt sitt band till naturen. Under coronaåret gjordes dessutom digitala språng, där distansundervisningen förmodligen är det mest konkreta exemplet i barnens och ungdomarnas vardag.

I början av året övergick upprätthållandet och skapandet av sociala relationer huvudsakligen till webben, då fysiska möten begränsades. På många sätt var barns och ungdomars liv i högre grad beroende av familjen. Vikten av webbgemenskapen och det stöd den ger ökade ytterligare. Ungdomsarbetet förflyttade sig till webben och de digitala kanalerna nådde även dem som inte hade deltagit i traditionell ungdomsverksamhet.

Ur den psykiska hälsans perspektiv mår unga sämre än under tidigare år. Under coronaåret kontaktade ungdomar till exempel Sekasin-chatten nästan dubbelt så mycket som år 2019. I slutet av oktober hade det redan inkommit totalt 140 000 kontaktförfrågningar. Den vanligaste orsaken till att ta kontakt var ångest. Därtill inkom fler självdestruktiva kontaktförfrågningar än tidigare.

I spädbarnsfamiljer har coronaviruset tårt på orken samt ökat ensamheten och depressionssymtomen. Ändå är tillfredsställelsen med familjelivet stor och en del familjer spenderade mer tid tillsammans. Fler har emellertid sökt hjälp för våld i närrelationen än tidigare, och antalet polisbesök i hemmen har ökat.

I början av året började nativiteten återhämta sig efter en långvarig nedgång innan coronaviruset kom till Finland. Coronatiden visade på en uppgång i nativiteten och enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter började nativiteten stiga något under år 2020. Totalt föddes 46 452 barn i Finland, vilket var 839 fler än år 2019.

I början av **den exceptionella perioden sjönk** antalet barnskyddsanmälningar till först, men samtidigt slog många indikatorer om barns illamående i höjden. Under hösten ökade antalet anmälningar, då barnens nöd blev synlig för myndigheterna då de återvände till närundervisningen. Jämfört med vårens siffror fanns även en ökning jämfört med tidigare år. Under våren förblev många barns nödläge i skymundan för myndigheterna på grund av distansundervisningen. Antalet investeringar förväntas ha ökat under år 2020.

År 2020 **läste ungdomar mer** än året innan och barnböckernas popularitet ökade inom ljudbokstjänster.

Den materiella levnadsstandarden undergrävdes av familjernas ekonomiska osäkerhet om fortsatt arbete och svårigheter att ta sig till arbetet. Familjernas välbefinnande undergrävdes också av problem inom familjerna, vilket återspeglades i ett ökat antal skilsmäsoansökningar.

Känslan av trygghet och framtidshopp vacklade. Utöver coronaviruset oroade sig barn och ungdomar för klimatkrisen. Enligt Ungdomsbarometern var ungdomars tillfredsställelse med livet på lägsta nivå i mät historien sedan år 1997.

Antalet misstänkta **själv mord** bland unga ökade med hela 15 procent under våren jämfört med året innan. Redan före coronaperioden begick finländska ungdomar mellan 15 och 24 års ålder det femte högsta antalet självmord jämfört med andra EU-länder.

Barns, ungdomars och familjers välbefinnande

Lägesbild och trender

I Finland

Den nationella barnstrategin, som under år 2020 befann sig i parlamentarisk beredning, syftar till att stärka en prioritering av barnens rättigheter på alla beslutsnivåer i Finland. I vår barnstrategi har vi fäst särskild uppmärksamhet vid att höra och genuint inkludera barn och ungdomar i frågor som rör dem. Beredningen av barnstrategin bygger på FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnstrategin skildrar dagsläget för barns och ungdomars välbefinnande och rättigheter samt centrala mål och åtgärder för att främja dessa. Som en del av arbetet med barnstrategin tillsattes en så kallad coronaarbetsgrupp, som bedömde konsekvenserna av coronaviruset för barnen och gav åtgärdsförslag.

År 2020 framträdde situationen för särskilt utsatta barn och ungdomar på dagordningen. Vi ville att de skulle få sin röst hörd och stärka deras deltagande i beslut om dem själva och mer allmänt i beslutsprocessen. Under år 2020 publicerade till exempel social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp för krävande vård utom hemmet en undersökning och gav ett lagförslag som syftar till att särskilt svara på det akuta behovet av barnskyddets vård utom hemmet.

Coronakrisen har haft en speciellt negativ inverkan på barn som varit utsatta eller fattiga redan innan krisen. Permitteringar, arbetslöshet och ekonomiska trångmål berörde allt fler finländare och försvagade på många sätt situationen för barnfamiljer som redan befann sig i en utmanande situation.

I juni 2020 publicerade undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupp för Finska modellen-projektet en rapport om hobbyverksamhet. Projektets mål är att höja barns och ungdomars välbefinnande genom att främja gratis hobbymöjligheter under skoldagen. Vid arrangerandet av aktiviteter är det viktigt att låta barnen och ungdomarna få sin röst hörd. I november 2020 öppnade en pilotansökan för kommunerna. Verksamheten inleds år 2021.

Under våren 2020 inleddes beredningen av statsminister Marins regerings framtidsredogörelse. Syftet med framtidsredogörelsen är att identifiera frågor av betydelse för beslutsfattandet som i framtiden kräver särskild uppmärksamhet. I den första delen skapas det en helhetsbild av framtidens omvärld utifrån ett scenarioarbete med temat "Kommande generationers Finland". Det väsentliga i arbetet är omfattande delaktighet, gemensam utveckling och samarbete.

Utomlands

Till stöd för välfärdsåtgärder genomförs runt om i världen intressanta och ambitiösa framsynsprocesser för att gestalta den framtida utvecklingsgången av barns, ungdomars och familjers liv. Utmärkta exempel på nationellt byggande av framtidsdata på strategisk nivå finns till exempel i Kanada och Singapore. OECD och flera globala organisationer som främjar barnens välbefinnande är försöker också aktivt öka kapaciteten för en framsynsbaserad välfärdspolitik. Nya Zeeland och Australien är föregångare inom utvecklingen av framsynsarbete inom gäller politisk planering och implementering. Gemensamt för dessa goda exempel är att

Svar på effekterna av coronakrisen år 2020 – Nyckeln till att göra saker annorlunda?

CORONAKRISEN HAR EN BETYDANDE INVERKAN PÅ BARN OCH UNGDOMARS VÄLBEFINNANDE OCH PÅ verkställandet av deras rättigheter. De negativa effekterna av coronakrisen hopar sig speciellt i barnens, ungdomarnas och familjernas liv. Därtill visar ett flertal undersökningar att coronakrisen och undantagsförhållandena inte påverkar alla barn och ungdomar på samma sätt. Redan före krisen har utsatta barn och ungdomar drabbats hårdare av krisen än andra. Därför kräver situationen för dessa barn och ungdomar särskild uppmärksamhet vid krisens hantering och eftervård.

Utöver coronakrisens olika effekter på barngrupper har krisen också haft en annorlunda inverkan på situationen för barn och unga i olika skeden av livet. Till exempel har ungdomar som avslutat sin utbildning haft svårt att komma in i arbetsvärlden. Krisen har haft en särskilt stark inverkan på serviceringarna, som är en viktig sysselsättningskälla och inkörsport till arbetslivet för ungdomar. Ungdomsarbetslösheten har ökat kraftigt och situationen är särskilt svår för ungdomar med partiell arbetsförmåga, som inte har fått plats på den pandemidrabbade arbetsmarknaden.

Överbelastning av högspecialiserade tjänster

Coronakrisen har påverkat majoriteten av barnfamiljstjänsterna. Inskränkningen av olika bastjänster, såsom hälso- och sjukvården, bildningsväsendet och småbarnspedagogiken, sönderfallet av stöd- nätverken och det minskade stödet från närstående har uppskattats leda till överbelastning av ett antal bastjänster, som redan tidigare varit belastade. Våren 2020 minskade barnskyddsanmälningarna, men ökade igen hösten 2020.

Låt oss göra saker annorlunda och bättre

Barns och ungdomars välbefinnande är mer beroende av offentliga tjänster än den vuxna befolkningens välbefinnande och därmed mer beroende av beslutsfattandet om samhällsresurser. Barnfamiljstjänsterna är huvudsakligen på kommunernas ansvar. I hanteringen och eftervården av coronakrisen måste kommunerna tryggas tillräckliga resurser för att organisera tjänsterna.

De negativa effekterna av coronaviruset kan endast minskas genom att stärka förebyggande arbetsrutiner och samarbete mellan olika sektorer

och bemöta familjernas förändrade situationer i samarbete mellan tillväxtmiljön och tjänster. Om det förebyggande arbetet inte stärks kommer barnskyddet att reagera på krissituationer genom vård utom hemmet. För att bemöta det växande behovet av tjänster och den tjänsteklyfta som redan har uppstått på kort tid måste man satsa tillräckligt på att tillhandahålla barnfamiljstjänster, och även inom barnskyddets socialarbetet samt olika organisationers och privata producenters tjänster.

Utöver tillräckliga resurser måste man ibland göra saker annorlunda. Låt oss göra saker annorlunda och bättre var temat för Ääni20 – Forum för barnets rättigheter, som arrangerades i november 2020. Under evenemanget framfördes exempel från Jyväskylä och Helsingfors. I Jyväskylä har ungdomars situation och tjänster undersökts på fenomenbaserad grund i stället för sektorsindelad. Helsingfors använder fenomenbaserade servicekedjor som är gemensamma för olika branscher och HUS för att bromsa ökningen av behovet av särskild och krävande vård utom hemmet för barn. Andra sätt att göra saker annorlunda implementeras i Itlas regionala lärnätverk, som utvecklar sektorsövergripande verksamhet baserad på regional samhällspåverkan, i syfte att göra barnens vardag smidigare. För digitalt familjearbete har man utvecklat nya, virtuella sätt att stödja familjer. **Med hjälp av bemötandemodellen Kohtaamiskoulutus av Åbo Stadsmission rf:s Ungdomsråd lär** ungdomar vuxna hur de vill bemötas. I OECD Opsi-samarbetet har städerna Uleåborg och Vanda utvecklat sin verksamhet utgående från innovativ framsyn.

Genom att göra saker annorlunda är det möjligt att korsa sektorsgränser och uppnå resultat. Att bekämpa ojämlikhet samt stärka barns och ungdomars framtidstro och inkludering är ett centralt mål för coronakrisens eftervård. För att på ett tillförlitligt sätt kunna genomföra en systematisk bedömning av effekterna på barn och ungdomar bör information om krisens effekter insamlas från barn, ungdomar och deras föräldrar. Utgående från denna information och genom att utnyttja modeller för att göra saker annorlunda kan vi reagera på effekterna av coronakrisen och förhindra en ökad ojämlikhet mellan barn och ungdomar i Finland till följd av krisen. ●

1) framtidens utvecklingsförlopp har förutspått mångsidigt ur barn och familjers perspektiv, (2) Politisk planering och politiska åtgärder är kopplade till en långsiktig sektorsövergripande vision av utvecklingsförlopp som är väsentliga för barnens välbefinnande, och 3) visionens genomförande bygger på ett ekosystem som utvecklar kvantiteten och kvaliteten på samarbetet mellan olika aktörer, där barnperspektivet samt ömsesidigt samarbete mellan olika förvaltningsområden, organisationer, stiftelser och medborgare har egna roller.

Internationellt söker man även sätt att snabbare och smidigare omsätta data från forskning till praxis. Ett tillvägagångssätt är referensramen Rapid Learning and Improvement, som syftar till att minska klyftan mellan forskning, beslutsfattande och praktiska åtgärder. Enligt referensramen inleds ett effektivt utvecklingsarbete alltid utgående från kunderna och deras behov. Man strävar efter att möta behoven genom att erbjuda bästa möjliga data på alla nivåer i servicekedjan. I bästa fall sprids evidensbaserad information till tjänsteleverantörer, program, organisationer, regioner och statsförvaltningar så att målgruppen drar nytta av bättre evidensbaserad service.

Coronapandemin har stärkt perspektivet på att det globala är lokalt. Globala utmaningar påverkar konkret var och en av oss på lokal nivå. Därför måste vi hitta och organisera lösningar på globala utmaningar på det lokala planet. För att ta itu med lokala problem som orsakas av den globala krisen har man till exempel i Milwaukee i USA tillämpat referensramen Collective Impact. Ett chefsteam från stadsförvaltningen, välgörenhetsorganisationer och ideella aktörer förenade sina krafter för att hjälpa sin gemenskap genom kristiden. Genom samhällspåverkan organiserades hjälp inom barnavård, skolor, mentalhälsoarbetet, hälso- och sjukvården, livsmedelsbiståndet och härbärgen.

Coronapandemin har stärkt perspektivet på att det globala är lokalt. Globala utmaningar påverkar konkret var och en av oss på lokal nivå. Därför måste vi hitta och organisera lösningar på globala utmaningar på det lokala planet. För att ta itu med lokala problem som orsakas av den globala krisen har man till exempel i Milwaukee i USA tillämpat referensramen Collective Impact. Ett chefsteam från stadsförvaltningen, välgörenhetsorganisationer och ideella aktörer förenade sina krafter för att hjälpa sin gemenskap genom kristiden. Genom samhällspåverkan organiserades hjälp inom barnavård, skolor, mentalhälsoarbetet, hälso- och sjukvården, livsmedelsbiståndet och härbärgen.

Coronapandemin har stärkt perspektivet på att det globala är lokalt. Globala utmaningar påverkar konkret var och en av oss på lokal nivå. Därför måste vi hitta och organisera lösningar på globala utmaningar på det lokala planet. För att ta itu med lokala problem som orsakas av den globala krisen har man till exempel i Milwaukee i USA tillämpat referensramen Collective Impact. Ett chefsteam från stadsförvaltningen, välgörenhetsorganisationer och ideella aktörer förenade sina krafter för att hjälpa sin gemenskap genom kristiden. Genom samhällspåverkan organiserades hjälp inom barnavård, skolor, mentalhälsoarbetet, hälso- och sjukvården, livsmedelsbiståndet och härbärgen.

Riktning

Som en del av programmet Framtidens social- och hälsovårdscentral har man under de senaste åren fäst stor uppmärksamhet vid att verkställa ändringsprogrammet för barn- och familjetjänster och inom utvecklingen av familjecentren. Det räcker inte att sammanföra tjänster under samma tak eller i ett samarbetsnätverk, utan det är också skäl att fortsätta utveckla samarbetets innehåll. Samarbetet måste aktivt byggas upp och förstärkas i fråga om det grundläggande arbetets innehåll och verksamhetsmodeller. Målet måste vara att stödja barnfamiljers vardagsliv och att de klarar sig. Att skapa ett nytt slags samarbete är utmanande och kräver långsiktig utveckling samt både lokalt och nationellt stöd.

I Finland arbetar forskning och utveckling inom barn- och familjetjänster till stor del åtskilda från varandra. Finansieringsstrukturerna på organisationsfältet stöder inte forskning eller introduktionsarbete. Till exempel väljer man sällan vid forskningsinstitut och universitet att forska i psykosocialt stöd till familjer. Dessutom lider kompetensen av ett silotänkande och specialisering och utnyttjas inte på önskvärt sätt, med vilket man kunde förhindra behovet av reparerande tjänster till exempel inom småbarnspedagogik, skolor eller någon annanstans inom bastjänsterna.

Tillämpningen av framsynthets och framsynthetsdata i en osäker pandemisk samhällssituation har visat sig vara en utmaning. Under år 2020 har det bland annat funnits ett behov av att fundera på vilka delar ett försynssystemet med fokus på barn och familjer borde bestå av. Framsynhetsdata borde integreras i regionala och nationella beslutsfattningssystem och kunna bemöta förväntade utmaningar för barn, ungdomar och familjer med framtidskompatibla lösningar.

”

Gemensamt för de goda exemplen är att de omfattar en mångsidigt projekterad framtida utveckling ur barn- och familjeperspektiv.

”

Internationellt söker man även sätt att snabbare och smidigare omsätta data från forskning till praxis. Ett tillvägagångssätt för detta är referensramen Rapid Learning and Improvement.

Verksamhet

Välfärdsdata om barn, ungdomar och familjer

DET GÅR ATT STÖDJA BARNS OCH UNGDOMARS VÄLBEFINNANDE förebyggande och effektivt under barndomen och tonåren. Effektivt förebyggande arbete innebär att man i större utsträckning riktar sitt arbete från barn och ungdomar till föräldrar, hela familjer och den sociala omgivningen.

Stiftelsens roll är att validera forskningsrön med anknytning till olika arbetsmetoder och samtidigt stärka kompetensen att implementera effektiva arbetsmetoder: vi utvärderar metoder, främjar införande av effektiva metoder och stöder underhåll och övervakning av evidensbaserad information.

Vi deltog i den nationella utvecklingen av evidensbaserade arbetsmetoder bland annat genom arbetsgruppen för Kompetens- och stödcenter (OT). Den 20 februari 2020 arrangerade stiftelsen tillsammans med Mentalhälsopoolen även ett evenemang i riksdagen. *Näyttö ensin – lapsille ja nuorille suunnatun psykososiaalisen tuen koordinointi, rahoitus ja juurruttamisen tuki tulevaisuuden Suomessa*, 'Bevis först: samordning, finansiering och be-
fästade av psykosocialt stöd till barn och unga i framtidens Finland'.

Under våren hölls dessutom ett webinarium i samarbete med Institutionen för hälsa och välfärd för regionala områden som inte ämnade ansöka om finansiering för att införa evidensbaserade metoder.

Under år 2020 stödde stiftelsen den nationella "hembasverksamheten" för två evidensbaserade forskningsmetoder. Lapset puheeksi-metoden, 'På tal om barn', och hembasmodellen har understötts via MIEELI rf. Ihmeelliset vuodet-modellen, 'Fantastiska år', för identifiering och tidig behandling av beteendeproblem hos barn har utvecklats i samarbete med Forskningscentret för barnpsykiatri vid Åbo universitet.

Tidig insats

Tidig insats har under många år varit ett viktigt funktionellt varumärke för stiftelsen före det donationsbeslut som fattades av riksdagen år 2017 och före den övergick till en stiftelse som är underordnad riksdagen.

I slutet av verksamhetsåret 2020 fanns det 31 utvärderade metoder i Tidig insats-databasen, varav tre har utvärderats under år 2021. Utvärderingssystemet Growth Support utvecklades i samarbete med en norsk liknande aktör, Ungsinn. Inom ramen för det nordiska projektet The First 1,000 days utvärderade den vetenskapliga redaktionen för Tidig insats totalt 63 interventioner och 33 tester tillsammans med Ungsinn. Dessutom översattes Ungsinns utvärderingsmanual till finska och redigerades för att passa den finska utvärderingen. Tidig insats har fortsatt det tidigare påbörjade samarbetet med NordicDataPrev-nätverket.

Nästa steg i utvecklingen av datakällan Tidig insats är tidskriften Tidig insats, en finsk vetenskapspublikation som publiceras på webben. Tidskriften sammanställer tvärvetenskaplig debatt mellan olika aktörer inom området barnkunskap och politik.

Effektivt förebyggande arbete innebär att man i större utsträckning riktar sitt arbete från barn och ungdomar till föräldrar, hela familjer och den sociala omgivningen.

Digitalt assisterat mentalvårdsarbete som tema för NordicDataPrev-seminariet

I OKTOBER 2020 ARRANGERADE ITLA ett internationellt NordicDataPrev-seminarium om evidensbaserade insatser för att stödja barns och familjers välbefinnande och deras genomförande under coronapandemin. Det årliga seminariet är en del av ett samarbete med NordicDataPrev-nätverket. På grund av pandemisituationen genomfördes seminariet virtuellt den här gången.

Under det två dagar långa seminariet fick deltagarna till exempel höra om coronapandemins inverkan på efterfrågan på evidensbaserade digitala mentalvårdstjänster, då ämnet öppnades av professor i digitalt assisterat mentalvårdsarbete Heleen Riper Vrije från Universiteit Amsterdam. I undantagsförhållanden måste det finnas alternativ till gruppstöd, för vilket digitaliserade metoder kan tillhandahålla lösningar. Andra aktuella

Nätverket NordicDataPrev omfattar portalerna ungsinn.no, metodguiden.se, vidensportalen.dk och kasvuntuki.fi.

teman som diskuterades under evenemanget var metodutvärdering, tillgång och uppföljning i Norden.

Nätverket NordicDataPrev består av representanter för nordiska datakällor och omfattar följande portaler och tidskrifter: ungsinn.no, metodguiden.se, vidensportalen.dk och kasvuntuki.fi. Syftet med nätverket är att tillhandahålla evidensbaserad information till barn- och familjetjänster och att förbättra överföringen av evidensbaserad information till yrkesverksamma och beslutsfattare. Syftet med samarbetet inom nätverket är att stödja nationella portaler, lära av andra och främja genomförandet av evidensbaserade metoder. ●

Under de kommande åren kommer utvärderingarna av metoder från Tidig insats att publiceras som periodisk webbpublikation. Syftet med tidskriften Tidig insats är att främja forskningsbaserat beslutsfattande och evidensbaserad verksamhet för yrkesverksamma inom tjänster för barn, ungdomar och familjer. Stiftelsen ämnar ansöka om klassificering som publikationsforum (JUFO) för publikationen.

Välfärdsdatabasen

Under år 2020 startades utvecklingen av en digital informationsbank för välfärd. Välfärdsdatabasen, som öppnas år 2021, kommer att enkelt erbjuda välfärdsinformation om barn, ungdomar och barnfamiljer. På nationell nivå främjar databasen identifiering av informationsbrister, informationstoppar och skevhet i välfärdsdata om barn. Databanken riktar sig till beslutsfattare, forskare och experter.

Implementeringskompetens

Genom implementeringen av evidensbaserade arbetsmetoder och interventioner säkerställs effektiv användning av metoder som gynnar målgrupperna. Stiftelsen främjar förmågan till implementering genom utbildning och överföring av olika internationella arbetsmetoder till Finland. Stiftelsens kurs i interventions- och implementeringskompetens, 'Vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit tutkimusperustaisessa päätöksenteossa, 'Effektiva metoder och verksamhetsmodeller för evidensbaserat beslutsfattande' ingick i magisterprogrammet för ledarskap inom social- och hälsoforskning vid Helsingfors universitet.

Innovationsverksamhet för barnens välbefinnande

Regionalt lärnätverk

En central strategisk öppning för stiftelsen år 2020 var lanseringen av ett regionalt lärnätverk i samarbete med Uleåborgs universitet och MIELI rf. Vid Uleåborgs universitet är vår samarbetspartner arbetslivsprofessor Mika Niemelä, som sköter stiftelsens donationsprofessur. MIELI rf har organiserat hembasmodellen Lapset puheeksi, 'På tal om barn', som används för arbetet inom regionala lärnätverk. Verksamheten är baserad på samhällsinflytande och systemteoretiskt tänkande, med målet att utveckla praktiska verksamhetsmodeller och strukturer för implementering av förnyelsemålen för sociala familjetjänster för barn, både lokalt och nationellt.

Stiftelsen, Uleåborgs universitet och MIELI rf bildar en stödorganisation för det regionala lärnätverket. Den bakomliggande stödorganisationen stöder lokal utveckling genom forskning, historisk kunskap, kamratupplevelser och teoretisk kunskap, samt stärker kopplingen mellan lokalt utvecklingsarbete och nationell barnpolitik. Inför pilotfasen 2020–2022 har Itla tecknat samarbetsavtal med fyra regioner: Mellersta Österbotten (Soite), Norra Karelen (Siun sote), nordöstra Tammerfors samt serviceområdena Kaakkuri och Tuira i Uleåborg.

Stiftelsen, Uleåborgs universitet och MIELI rf bildar det regionala lärnätverkets stödorganisation genom att stödja lokal utveckling genom forskning, historisk kunskap, kamraterfarenhet och teoretisk kunskap.

Stiftelsen, Uleåborgs universitet och MIELI rf bildar en stödorganisation för det regionala lärnätverket. Den bakomliggande stödorganisationen stöder lokal utveckling genom forskning, historisk kunskap, kamratupplevelser och teoretisk kunskap, samt stärker kopplingen mellan lokalt utvecklingsarbete och nationell barnpolitik. Inför pilotfasen 2020–2022 har Itla tecknat samarbetsavtal med fyra regioner: Mellersta Österbotten (Soite), Norra Karelen (Siun sote), nordöstra Tammerfors samt serviceområdena Kaakkuri och Tuira i Uleåborg.

Framsyn

Det framsynsnätverk som sammanställts av stiftelsen genomförde framsynhetsprocessen Delfoi, som särskilt fokuserade på framtiden för fattiga barnfamiljer och på att förbättra deras ställning till år 2040. För att gestalta framtidsbanor för barn, ungdomar och familjer kartlade Framsynsnätverket internationella exempel på modeller och processer för nationell strategisk framsyn.

Allt börjar med bemötandet

TEMAT FÖR ITLAS UTMANINGSTÄVLING BARNDOMS-BYGGARNA 2020 var barns och ungdomars röst i beslutsfattandet. Vinnaren blev bemötandemodellen Kohtaamiskoulutus av Åbo Stadsmission rf:s Ungdomsråd som utnyttjar ungdomarnas erfarenhetsexpertis för utveckling av tjänster och utbildning av aktörer.

Kohtaamiskoulutus är en modell som riktar sig till ungdomar och som ger yrkesverksamma möjlighet att utveckla sina egna metoder och möta färdigheter för att möta ungdomars behov. Enligt ungdomars erfarenheter bemöts, hörs eller får de inte alltid hjälp av stödtjänster. – För arbetstagaren är mötet ett av många, för ungdomar är det alltid unikt och betydelsefullt, **säger Liisa Love** från Åbo Stadsmission rf.

Modellen bygger på antagandet att ungdomar själva är de bästa experterna på ungdomars angelägenheter och vill spela en aktiv roll i utvecklingen av tjänster, snarare än att enbart bli hörda. Det är därför ungdomar själva fungerar som utbildare i Kohtaamiskoulutus. – Vi gör det här för att vi vill bli hörda. Vi vill vara med om att skapa något där ungdomar och yrkespersoner utvecklas tillsammans, från samma startsträck, sade en medlem i Ungdomsrådet vid prisutdelningen för Itlas utmaningstävling.

Efterfrågan på utbildningar ökar

I vår utmaningstävling prisbelönades Kohtaamiskoulutus-modellens jury med ett deltagande i Adventure Club Impact Accelerator på hösten 2020, där modellen med hjälp av servicedesign vidareutvecklades till en slagkraftigare version. Med servicedesignen har Kohtaamiskoulutus öppnat en egen hemsida och utvecklat en digital version som lämpar sig för distanstid, vilket har gjort det möjligt att organisera utbildningar flexibelt och effektivt även i den rådande coronasituationen. Dessutom har man med Adventure Club sammanställt en Kohtaamiskoulutus-handbok, som gör det möjligt att befästa och överföra modellen bland olika aktörer över hela landet. – I och med segern i Itlas utmaningstävling och den nya webbplatsen har efterfrågan på utbildningar ökat markant, säger Love.

Erfarenhetsexpertisens specificitet

Syftet med Kohtaamiskoulutus är att lära yrkespersoner bemöta ungdomar med öppenhet och genuint intresse och att erbjuda tjänster flexibelt efter ungdomars individuella behov. Genom utbildningarna vill man belysa relevansen och specificiteten i användningen av erfarenhetsexperter och fördelarna med att utveckla tjänster och strukturer i samhället.

Enligt Love har unga erfarenhetsutbildare lyckats dela erfarenhetsbaserad information som inte kan fås på något annat sätt. – Enligt vår erfarenhet är varje kurs unik och ändrar form i samspelet mellan utbildare och deltagare, säger hon.

Mål för 2021

För yrkesverksamma har samarbetet med Mötesutbildning gett ny information och meningsfulla erfarenheter av att arbeta med ungdomar. Verksamheten för att stärka ungdomars röst kommer att fortsätta under år 2021, men målet är också att utöka bemötandemodellen Kohtaamiskoulutus till nya aktörer. " Vi söker aktivt ytterligare finansiering för samordning, rotning och rikstäckande spridning av den utökade modellen", säger Love om nästa steg i Mötesutbildningen. ●

- Ett hedersomnämmande i utmaningstävlingen Barndomsbyggarna gick till Metku-kirja, som utarbetats för att stärka inkluderingen av barn i behov av särskilt stöd. Metku-kirja utvecklades gemensamt av barn, deras föräldrar och rehabiliteringsproffs.
- Varje år arrangerar ITLA sin utmaningsdrivna innovationstävling Barndomsbyggarna, som syftar till att hitta nya perspektiv på utvecklingen av tjänster för barn och barnfamiljer.

Utmaningstävling

Utmaningstävlingen år 2020 sökte efter modeller för att höra barn och ungdomar i beslutsfattandet. Tävligen vanns av bemötandemodellen Kohtaamiskoulutus av Åbo Stadsmission rf:s Ungdomsråd där ungdomarna själva fungerar som utbildare av social- och hälsovårdsproffs. Utmaningstävlingens hedersomnämning gick till Metku-kirja, en bok som främjar barns och ungdomars engagemang och hjälper dem få sin röst hörd. Boken utvecklades gemensamt av barn, deras föräldrar och rehabiliteringspersonal i samarbete med Yrkeshögskolan Metropolia och Centralförbundet för Barnskydd.

Digitalisering av UNICEFs En barnvänlig kommun-arbete

Under år 2019 beviljade stiftelsen två års finansiering för ett projekt som syftar till att digitalisera UNICEFs En barnvänlig kommun-arbete. Genom den utvecklade digitaltjänsten för En barnvänlig kommun stödjer UNICEF kommunernas beslutsfattande servicens barnvänlighet genom att ta fram verktyg för att trygga barnets rättigheter och välfärd.

Utredningar om finansieringsmodeller för samhällspåverkan och arbetsmetoder för tonåringars vård utanför hemmet

Samarbetet mellan Institutionen för hälsa och välfärd och stiftelsen för att undersöka arbetsmetoder för tonåringars vård utanför hemmet inleddes i slutet av år 2019 och fortsatte under hela verksamhetsåret. Projektets slutrapport publicerades i januari år 2021.

Lapset SIB, ett forskningssamarbete mellan Tammerfors universitet och stiftelsen som inleddes år 2019 fortsatte. År 2020 publicerades även rapporten Kyösti A, Aikarainen J. Hyvinvointipalveluiden tulevaisuus risteyskohdassa – kohti vaikutusten hankintaa? Dessutom publicerades en studie om finansieringsmodellerna för försök med collective impact som genomförts i olika länder.

Utbildning och utveckling av ledarskapsförmåga

LEDARUTBILDNINGSMÄSSIGT INLEDDES ÅR 2020 i lovande tecken, med många deltagaranmälningar från statliga organisationer, större städer och medborgarorganisationer av betydelse för barn- och familjepolitiken till stiftelsens långa ledarskapsutbildning Barndomsbyggarna. På grund av coronapandemin blev det emellertid mycket svårt att ordna en ledarskapsutbildning under året, då den bygger på långa stunder av fysisk närvaro. Med undantag för början av året ställdes de planerade utbildningarna och modulerna in. Syftet med utbildningen är att skapa ett strukturerat samskapande och sektorsövergripande praxis. Nära och informativ interaktion spelar en nyckelroll i utbildningen och kan inte ersättas av virtuell utbildning. Utbildningarna kommer att återupptas år 2021.

Verkstäder för välbefinnande

- I riktning mot barnperspektivet: Strategisk design och ledarskap inom serviceupplevelser
- Empati som färdighet och förutsättning för god vård
- Praktiskreformtänk

Stiftelsen satsade på att utveckla ledarskapsförmåga genom att organisera ledarskapscoachningen Barndomsbyggarna i en liten grupp hösten 2020 samt en tredelad verkstadsserie om välfärdsledarskap Dessutom publicerades arbetsmallar för barncentrerad samutveckling, samt poddar, blogginlägg och både finska och engelska artiklar som belyser ledarskapsteman som påverkar barns, ungdomars och familjers välbefinnande. I LinkedIn-gruppen Lapsuuden rakentajat sammanställdes tematisk information och länkar för alla som är intresserade av ämnet.

Inom Tidigt stöd utvärderade man tre metoder under år 2020: TRT, Nyttiryhmä och Cool Kids

DATAKÄLLAN TIDIG INSATS bjuder på innehåll för yrkesverksamma och beslutsfattare om metoder för att stödja barn, ungdomar och familjer i ett tidigt skede. Metoderna har utvärderats av den vetenskapliga redaktionen för Tidig insats och bekräftats av det vetenskapliga rådet. Datakällan har 31 uppskattade psykosociala metoder, varav tre utvärderades under år 2020.

Sätt att kontrollera posttraumatiska stressreaktioner hos barn

Teaching recovery techniques eller TRT-metoden bygger på referensramen för traumacentrerad kognitiv beteendeterapi. Gruppintervention i förebyggande arbete för psykisk hälsa riktar sig till exempel till barn och ungdomar som utsätts för naturkatastrofer eller krigstragedier och deras föräldrar. Intervention stöder återhämtning och överlevnad från trauma genom att lära ut information om effekterna av exponering för trauma, samt sätt att lindra och kontrollera.

Metoden har utvecklats specifikt för miljöer med låga resurser och kräver ingen terapiutbildning. I förhållande till kontrollgruppen minskade TRT-metoden symtomen på posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) hos läs- och skrivkunniga barn som upplevt naturligt trauma och krigstrauma. TRT-metoden hade bara en liten effekt på dissociation, skolprestationer och resiliens.

Stark metod ☆☆☆

Lindring för förlossningskräck genom gruppintervention

Nyttiryhmä är en psykoeducation-gruppintervention för att förbereda mödrar för förlossning och föräldraskap. Intervention har utvecklats för att dämpa rädslan för förlossning bland gravida för-

stagångsfödare. Nyttiryhmä bygger på olika evidensbaserade metoder, såsom psykoeducation, stärkt kroppsmedvetenhet och självreglerande i grupp, och gruppens terapeutiska effekt genom kamratstöd. I förhållande till kontrollgruppen hade metoden positiva effekter på förstagångsfödare med förlossningskräck och förbättrade deras beredskap för förlossningen.

Måttlig metod ☆☆☆

Kompetens för ÅNGESTHANTERING

Cool Kids-metoden riktar sig till barn och ungdomar i åldern 7 till 17 år, där ångest påverkar vardagsrutinerna. Syftet med denna kognitiva beteendeterapeutiska metod är att träna och stärka olika färdigheter som främjar ångesthantering. Med hjälp av färdigheterna lär sig ett barn eller en ung person och deras familjer att identifiera och hantera svåra situationer.

I Cool Kids-metoden spelar föräldrar en aktiv roll. Föräldrarna lär sig att utveckla sätt att reagera på ett barns eller en ung persons ångest och därmed stödja barnet och uppmuntra dem att bli självständiga. För lågstadiesbarn i åldern 8 till 11 år med ångestsymtom, minskade den gruppbaseade Cool Kids-metoden symtomnivån jämfört med barn på väntelistan.

Stark metod ☆☆☆

I framtiden kommer den metodologiska bedömningen att göras i form av systematiska undersökningar, som kommer att publiceras i den elektroniska tidskriften Tidig insats. Läs mer om metoderna på adressen kasvuntuki.fi/tyomenetelmat. ●

Vi ger tillsammans *#lapsellelounas*

Var började allt?

Under våren 2020 övergick skolorna på grund av undantagsförhållandena till distansutbildning och en stor grupp barn blev borta från daghemmen. En del av kommunerna ordnade möjlighet till skolbespisning trots distansundervisningen, men detta förverkligades inte överallt. I mars år 2020 föddes kampanjen **Lunch till alla barn**. I samarbete med stiftelser, organisationer och Venner bestämde vi oss för att leverera matlådor till utsatta familjer under undantagsförhållandena fram till den 13 april 2020.

En ny typ av livsmedelsbistånd

Venner, ett socialt företag, ansvarade för matlådorna och deras distribution under kampanjen, som syftade till att ge en ny typ av matinspiration i form av bättre näring och matlagningsförmåga. Kampanjen startade med 550 matlådor, men redan samma dag fördubblades antalet till 1100. Lunchkampanjen växte snabbt; matlådorna som levererades under den första månaden innehöll över 125 000 måltidsportioner.

Kampanjen lanserades och i den första fasen finansierades av Självständighetsjubileets barnstiftelse, Förbundet för mödra- och skyddshem, Centralförbundet för barnskydd, Mannerheims Barnskyddsförening, Marthaföreningen, Tiina ja Antti Herlinin säätiö och Tradeka. Arvolitto deltog i samarbetet.

Kampanjens största sponsorer var Alli Paasikiven säätiö, Lotta Svärd säätiö, Olvi-säätiö, Alko, Orkla, PepsiCo och CGI.

Kampanjen nådde 20 000 barn

Kampanjen Lunch till alla barn fortsatt över årsskiftet. Totalt delades 9 132 matlådor ut i samarbete mellan finska stiftelser och förbund av företag och privatpersoner under kampanjen, vilket motsvarar mer än 383 500 måltider. Genom lunchkampanjen fick cirka 20 000 barn på 30 platser runt om i Finland matstöd. Det totala beloppet för kampanjfinansieringen uppgick till 821 880 euro i slutet av år 2020. Stiftelsen stod för nästan 57 000 euro i kampanjdonationer.

Lunch för alla barn – del två

Under hösten försämrades många familjers ekonomiska situation ytterligare i och med den andra vågen av coronapandemin. Den lokala stängningen av skolor och karantänsåtgärderna påverkade barns och familjers vardag. Kampanjen återupptogs med samma sammansättning och medlemsföreningarna i Förbundet för mödra- och skyddshem, Mannerheims Barnskyddsförening och Marthaföreningen ansvarade för de lokala kontakterna till lokala familjer under hösten.

Kontakt med familjer genom organisationer

Under våren 2020 ansvarade Hope ry, Förbundet för mödra- och skyddshem, Mannerheims Barnskyddsförening och Marthaföreningen för lokala kontakter med de familjer som fick lådan. Under våren delades totalt 5 910 matlådor ut till flera platser runt om i Finland.

Venner-matlådorna innehåller ingredienser för näringsrika huvudmåltider för en familj på 4–6 personer i en vecka, recepthäften och videor och ett D-vitaminpreparat från Sana-sol. Värdet på en matlåda är 90 euro.

Itsenäisyyden
juhlavuoden
lastensäätiö

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

TIINA JA ANTTI
HERLININ SÄÄTIÖ

Centraliserade funktioner

Helsingfors Diakonissanstalt: Vamos-tjänstens undersökning

I november 2020 ingicks ett samarbetsavtal med Helsingfors Diakonissanstalt för att studera effekterna av ungdomstjänsten Vamos. Forskningsprojektet avslutas i slutet av juni år 2021.

Donationsprofessurer för interventions- och implementeringsforskning

I slutet av år 2019 fattade stiftelsen beslut om två donationsprofessurer för interventions- och implementeringsforskning vid Uleåborgs universitet och Åbo universitet. Mika Niemelä började som arbetslivsprofessor vid Uleåborgs universitet på våren år 2020. Professuren vid Åbo universitet har framskjutits till år 2021.

Forskning om digital föräldravägledning

Stiftelsen, Familjerådgivningscentralen i Helsingfors och Barnpsykiatriska forskningscentret vid Åbo universitet inledde ett forskningssamarbete om svårigheter i barnets beteende. Den nya studien undersöker hur Voimaperheets föräldravägledning, som sker via webben och per telefon fungerar för kunder inom tidigt stöd från familjerådgivningscentret. Forskningen är en del av välfärdssamhället INVEST:s flaggskeppsprojekt, finansierat av Finlands Akademi.

Det barnvänliga Finland utvecklas under namnet Barndomsbyggarna. Under år 2020 arrangerar Itla en ledarskapsutbildning och en regional podcast under Barndomsbyggarna, ett regionalt lärnätverk och en utmaningstävling. Barndomsbyggarna är ett registrerat varumärke.

Työ 2.0 Lab

Sedan år 2019 har stiftelsen varit involverad i Työ 2.0 Lab-experimentet. Työ 2.0 Lab är en mötesplats för fenomenbaserad administrations- och sektorsövergripande förberedelse och gemensamt lärande. För stiftelsen tillhandahåller Työ 2.0 Lab en färdig plattform för samutveckling med ministerier, andra statliga myndigheter och deltagande städer och organisationer.

Stipendier

År 2020 beviljade stiftelsen bidrag till fyra vetenskapliga projekt på sammanlagt 63 900 euro:

- Eliel Durchman (3 900 €), Forskning om ungdomens framtida visioner och drömmar
- Tuula Takalo (24 000 €), Vetenskaplig studie av Kaakkuri-modellen i Uleåborg som en del av doktorsavhandling
- Johanna Timonen (12 000 €), samverkansmodellens lämplighet, användbarhet och effektivitet i att stödja ungdomars psykosociala välfärd
- Xiaowen Wang (24 000 €), för doktorsavhandling, om ämnet tillämpning av artificiell intelligens för att förutsäga användningen av barn- och familjetjänster.

År 2020 uppgick bidragen till 34 900 euro.

Kommunikation

Stiftelsens kommunikation utvecklades under år 2020 på grundval av en ny kommunikationsstrategi. De strategiska målen för kommunikationen är

- bygga stiftelsens rykte
- skapa en ram för all kommunikation och alla engagemang
- stöd till utvecklingen av stiftelsens politik och kultur.

Under våren 2020 öppnades stiftelsens uppdaterade engelska och svenskspråkiga webbplatser och stiftelsens strategi publicerades på enkel finska. Som nya kommunikationskanaler år 2020 introducerades podcasten och LinkedIn-kontot Lapsuuden rakentajat. Lapsuuden rakentajat-podcasten släppte 9 avsnitt med 1 098 lyssningar.

Sociala medier

- Antalet Twitter-följare ökade med 47 % och nådde 2198 i slutet av året
- Antalet Facebook-följare ökade med 45 % och följarna var 640 i slutet av året.
- Instagram introducerades år 2019, och hade 311 följare i slutet av året.
- I juli år 2020 infördes LinkedIn, där antalet följare nådde 116 i slutet av året.
- Twitter-kontot *Kasvun tuki* följdes av 2 038 följare, nästan 1 000 fler följare än 2019.

Antalet Twitter-följare ökade med 47 % och nådde 2 198 i slutet av året.

De mest populära nyheterna på webbplatsen var nyheten om lanseringen av Lunch till alla barn-kampanjen.

Webbplats

- Antalet besökare på stiftelsens webbplats ökade från 20 028 besökare året innan till 45 464 besökare. Det fanns sammanlagt 113 388 sidvisningar år 2020. De mest populära nyheterna på webbplatsen var nyheten om lanseringen av Lunch till alla barn-kampanjen. Det populäraste blogginlägget var verkställande direktör Petri Virtanens inlägg *Pelkästään terveydenhuollon kantokyvyn varmistaminen ei riitä. (Tryggande av hälso- och sjukvårdens kapacitet räcker inte)*.
- Tidig insats-webbplatsen hade 33 486 besökare, med totalt 90 913 visningar. Antalet besökare på Tidig insats har ökat stadigt varje år.
- Tio nyhetsbrev skickades under året. Nyhetsbrevet har 551 prenumeranter.

Publikationer

Itlas publikationer 2020:

NAVIGAATTORI – Itlas utredningar och rapporter

2020:1
Wennberg M, Luukkonen T, Haila K.
Sosiaalihuollon ja lastensuojelun kantokyky koronakriisin aikana

2020:2
Kyösti A, Airaksinen J.
Hyvinvointipalveluiden tulevaisuus risteyskohdassa – kohti vaikutusten hankintaa?

2020:3
Wennberg M, Rausmaa S, Kortelainen J.
Erityisen huolenpidon nuorten palvelupolut

2020:4
Kyösti A, Airaksinen J.
Yhteisiä ratkaisuja monimutkaisiin ongelmiin

HORISONTTI – Itlas undersökningar

2020:1
Kääriälä, A.
ALWAYS A STEP BEHIND?
Educational and Employment Transitions among Children in Out-of-home Care

2020:2
Hilli P, Juutinen A, Keski-Säntti M, Ristikari T.
Koulusta työelämään siirtymisen polut ja yhteiskunnalliset kustannukset

TIENVIITTA – Itäas policyrekommendationer

2020:1

Taluskriisissä pitää vahvistaa lasten pärjäävyyttä ja mielekästä arkea

2020:2

Sosiaalihuollon toimintakykyä on huolehdittava kriisin aikana

2020:3

Jenni Airaksinen ja Anni Kyösti: Vaikuttavuusinvestoinnilla ennaltaehkäisyyn lasten ja nuorten palveluissa

2020:4

Lasten osallisuuden toteutuminen vaatii toimivia menetelmiä ja uutta asennetta palvelujärjestelmän toimijoilta

2020:5

Lastensuojelulain mukaiseen erityiseen huolenpitoon päätyvät nuoret törmäävät palvelujärjestelmän toimimattomuuteen

Evenemang 2020

Datum	Händelse	Partner
FEBRUARI		
12.2.2020	Näyttö ensin: lapsille ja nuorille suunnatun psykososiaalisen tuen koordinointi, rahoitus ja juurruttamisen tuki tulevaisuuden Suomessa	Mentalhälsopoolen
27.2.2020	Lapsipolitiikan ohjaus, rahavirrat ja vaikuttavuus -työpaja	Hahmota Oy, Tietokiri-projektet
APRIL		
17.4.2020	Barnkollision	Työ 2.0 Lab
MAJ		
11.5.2020	Tidig insats: Tulevaisuuden lapsipoliittinen tieto	OwalGroup
13.5.2020	Koronan jälkihoito -virtuaalityöpaja	
29.5.2020	Digitaalinen perhetyö	Suomen Punaisen Ristin Nuorten turvatilat. Rädda Barnen rf
JUNI		
11.6.2020	Kokemuksia vaikuttavuusinvestoinnista lasten ja nuorten palveluissa	
SEPTEMBER		
3.9.2020	Barndomsbyggarna-utmaningstävlingens prisutdelning	
9.9.2020	Itseohjautuvat organisaatiot – Buurtzorg ja Suomen kokeilut	Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma
OKTOBER		
1.10.2020	YHTEISÖ + VAIKUTTAVUUS Bootcamp	Arvoliitto. Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskus (TEM), Sitran Kestävä Arki
6.10.2020	I riktning mot barnperspektivet: Strateginen muotoilu ja palvelukokemuksen johtaminen -Lapsuuden rakentajat hyvinvointijohtamisen työpaja	
12.10.2020	YHTEISÖ + VAIKUTTAVUUS Bootcamp	Arvoliitto. Vaikuttavuusinvestoimisen osaamiskeskus (TEM), Sitran Kestävä Arki
16.10.2020	Syntyvyystutkimuksen webinaari	Befolkningsförbundets Synty-nätverk
20.10.2020	The Annual NordicDataPrev Seminar	
NOVEMBER		
3.11.2020	Empatia taitona ja hyvän hoidon edellytyksenä -Lapsuuden rakentajat hyvinvointijohtamisen työpaja	
13.11.2020	Ääni20 – Forum för barnets rättigheter	Alli Paasikiven säätiö, Tavastehus stad, Kommunförbundet, Finlands UNICEF, Centralförbundet för Barnskydd
17.11.2020	Oikeusmuotoilun iltapäivä	Työ 2.0 Lab
20.11.2020	Julkisen hallinnon resilienssi	Työ 2.0 Lab
26.11.2020	Suomi seuraavan sukupolven kasvuympäristönä-rapportens lanseringstillfälle	THL, Nätverket för ungdomsforskning
DECEMBER		
1.12.2020	Käytäntölähtöinen reformiajattelu -Lapsuuden rakentajat hyvinvointijohtamisen työpaja	
16.12.2020	Vahvuuksien kautta voittoon – toimintamalleja sosiaalisesti kestävään lapsuuteen	Kommunförbundet

I rollen som Risto Rämpääjä ser vi **Silmu Ståhlberg** och som Mielenpahoittaja **Heikki Kinnunen**.

Risto Rämpääjä tapaa Miensäpahoittajan

Risto Rämpääjä tapaa Miensäpahoittajan är en programserie som riktar sig till barn, där två karaktärer som är välkända för finländare blir vänner, reflekterar över livet och lär av varandra. Serien, finansierad av Itla och publicerad på strömningstjänsten Ruutu samt HS Lasten uutisets YouTube-kanal var en av höstens mest sedda barnprogram.

11-åriga Risto Rämpääjä, som är på sommarlov, råkar stranda på Miensäpahoittajas stugstrand med sin roddbåt. Trots ålderskillnaden mellan karaktärerna och deras olika bakgrunder bildas en vänskap över generationsklyftan där båda lär sig nya saker och delar idéer. Efter den första chocken hittar de en gemensam ton både vid vedhögen och på bastulaven.

"Poikki, halki, läjään ja pinoon eikä haittaa, vaikka menis vähän vinoon! Yhteistyöllä ja iisisti vaan, puuhommat kuntoon hoidetaan!", rappar Risto.

"Just", svarar den lågmälda Miensäpahoittaja och skakar välvilligt på huvudet.

Under vardagssysslor och kafferaster går Risto och Miensäpahoittaja också igenom livets svåra frågor om familj och vänner, om att förlora nära och kära samt framtidsdrömmar.

Vänskap och möten mellan generationerna

Serien fick sin början genom stiftelsens önskan att göra ett program som produceras direkt för barn, som behandlar barns oro på ett sätt som är av intresse för barn. Innehållet utvidgades i ett manus av,

Tuomas Kyrö, Sinikka och **Tiina Nopola** och **Jonni Aho** till att omfatta andra teman, såsom vänskap och möten mellan generationerna. Serien behandlar frågor kring barns uppväxtmiljö och välbefinnande med ett positivt och uppmuntrande grepp.

I början av december släpptes Kohdataan yhdessä, en dokumentärfilm kring seriens tema, där tre experter på barns och ungdomars välbefinnande går igenom sina tankar om seriens mål och teman. **Riitta Särkelä**, generalsekreterare för Förbundet för mödra- och skyddshem, forskningsledare för Finlands Akademis forsknings flaggskepp INVEST och professor i barnpsykiatri vid Åbo universitet **Andre Sourander** och verkställande direktör för Självständighetsjubileets barnstiftelse professor **Petri Virtanen** deltog redan vid planeringen av seriens innehåll. Serien och dokumentärfilmen tar upp frågan om en trygg miljö och interaktionen mellan barn och vuxna.

Beställare och sponsor av serien och dokumentären är Självständighetsjubileets barnstiftelse sr. (Itla). Fabula Productions Oy och Solar Films Oy ansvarar för produktionen. ●

Ekonomi och kapitalförvaltning

STIFTELSENS EKONOMI FÖRVALTAS AV STIFTELSENS STYRELSE I frågor som rör stiftelsens investeringsverksamhet biträds styrelsen av en finanskommitté som bedömer avkastningsutvecklingen och riskerna med de investerade tillgångarna, funktionaliteten i investeringsstrategin och aktiviteterna för externa kapitalförvaltare.

Enligt stiftelsens investeringsstrategi fastställs det långsiktiga strategiska målet för stiftelsens investeringsförmögenhet till 4 % årlig reell avkastning. Tidshorizonten för att investera i stiftelsen är lång och stiftelsens tillgångar måste planeras och ansvarsfullt. Investeringar bör diversifieras effektivt mellan olika tillgångsslag, geografiska områden, branscher, kapitalförvaltare och investeringsstilar. Begriplighet och transparens är viktiga grundprinciper för genomförandet av investeringsaktiviteter.

Sedan år 2018 har Taaleri Oyj och EVLI Bank Oyj fungerat som kapitalförvaltare för stiftelsen. Kapitalförvaltarna rapporterar sin verksamhet till stiftelsens finanskommitté kvartalsvis. Stiftelsens finanskommitté sammanträdde fyra gånger 2020.

Stiftelsens styrelse beslutade om en driftsbudget för 2020 på 2 697 000 euro. Budgeten för driftskostnader för år 2020 uppgick till 2 067 026 EUR (1 709 981 EUR år 2019).

Per den 31 december 2020 hade det investerade kapitalet ett totalt marknadsvärde på 58 389 435 euro och stiftelsens likvida medel uppgick till 4 946 037 euro.

Investeringsåret 2020

I slutet av år 2020 steg aktiekurserna till ett nytt rekord i världen. Kursstoppar nåddes på många marknadsområden i slutet av ränteåret. Mätt i euro gav aktierna 6,65 % vinst förra året.

4.3 Resultat från investeringar

Förvaltningens avkastning på investeringstillgångar var en vinst på 2020 5,4%¹ i slutet av verksamhetsåret. Investeringarna i eget kapital gav som mest 9,1%. Ränteinvesteringarna gav 1,6 % och alternativa investeringar gav också en liten positiv avkastning på 0,6 %.

Fördelning av investeringar

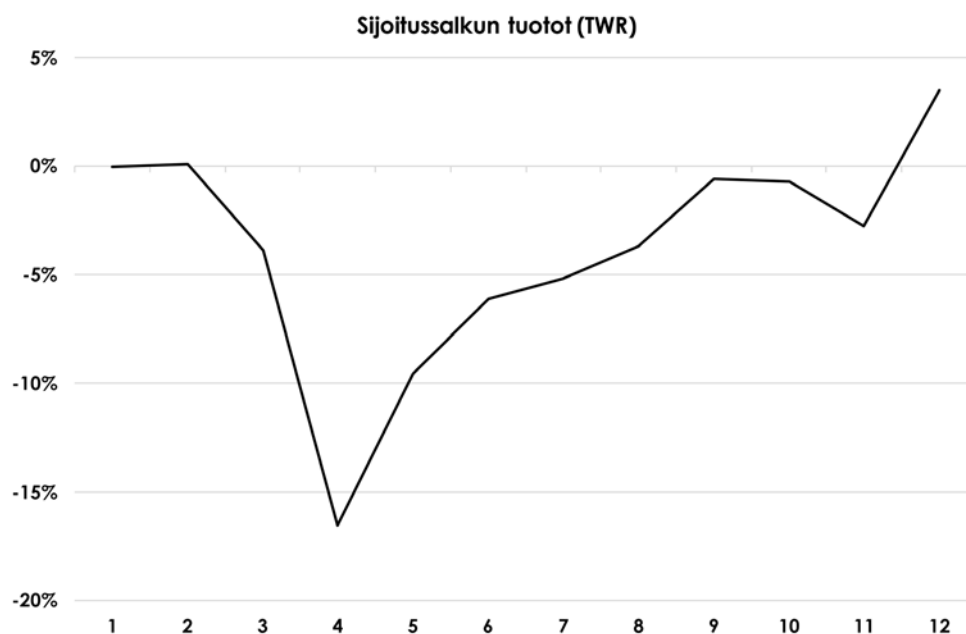
Investeringarna delades in i olika tillgångskategorier i slutet av året enligt följande: 54 % investeringar i eget kapital, 36 % ränteinvesteringar och 10 % alternativa investeringar. Den geografiska uppdelningen av aktieinvesteringar är anpassad till den fördelning som anges i stiftelsens investeringsstrategi. I nordiska aktiebolag som

¹ Så kallad TWR-avkastning (time-weighted return) De siffror som presenteras här baseras på förändringar i det verkliga värdet på investeringstillgångar. Siffrorna omfattar reell marknadsförändring för hela verksamhetsperioden. Siffrorna inkluderar både realiserade vinster/förluster och orealiserade vinster/förluster. Siffrorna omfattar bland annat utdelningar, vinstandelar och ränteintäkter.

Per den 31 december 2020 hade det investerade kapitalet ett totalt marknadsvärde på 58 389 435 euro och stiftelsens likvida medel uppgick till 4 946 037 euro.

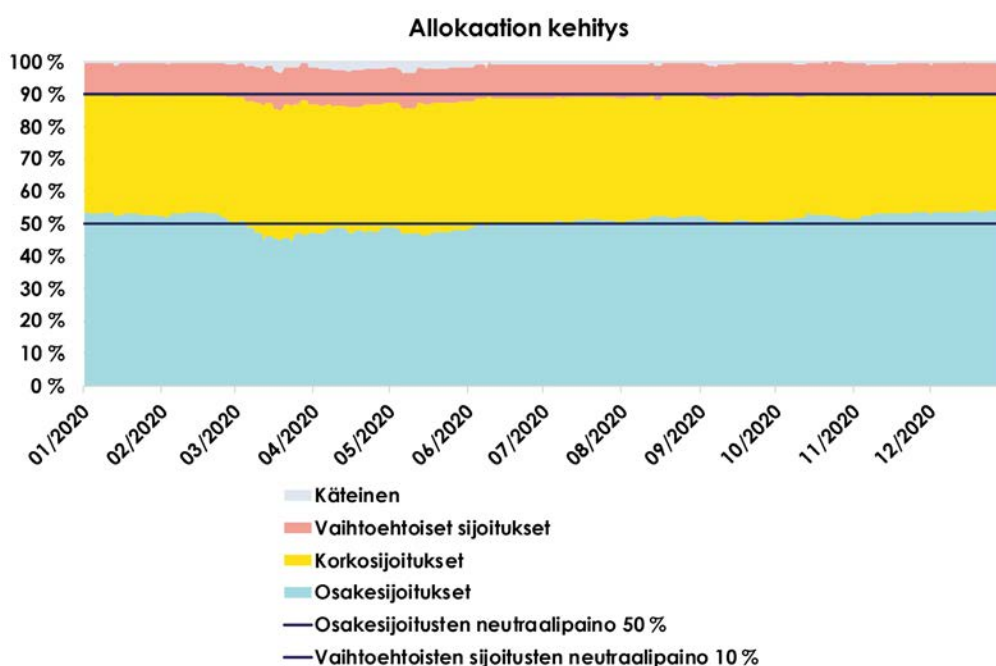
Begriplighet och transparens är viktiga grundprinciper för genomförandet av investeringsaktiviteter.

betalade en bra utdelning var vikten 47 % och i den internationellt decentraliserade lösningen 53 %. Investeringar i eget kapital har genomförts både genom direkta investeringar och indirekt aktiva och passiva fonder.

Enligt stiftelsens investeringsstrategi bör ränteinvesteringarnas huvudsakliga vikt ligga på företagslån som har goda kreditbetyg. I slutet av året var 71 % av lånen placerade i goda (investment grade) och 29 % i svagare (high yield) lån, varav 95 % i eurolån och 5 % i dollarlån. Av de alternativa investeringarna vid årets slut var majoriteten av investeringarna i brett diversifierade lösningar och 25 % gjordes i fastighetsinvesteringar i form av fonder (både på den inhemska och internationella marknaden). Vid slutet av det aktuella året skilde sig allokeringen av investeringsportföljen inte väsentligt från den neutrala tilldelningen som definierades i investeringsstrategin: aktieinvesteringarna var 4 % överviktade, ränteplasseringar 4 % underviktade och de alternativa investeringarna var i den neutrala allokeringen.

Administration

Stiftelsens styrande organ

Stiftelsens organ är delegationen, styrelsen, finanskommittén och verkställande direktören. Under verksamhetsåret hade stiftelsen dessutom ett vetenskapligt råd och en internationell expertpanel. Stiftelsen följer goda styrelseformer i sin verksamhet och är medlem i stiftelsernas organisation.

Kommission

Stiftelsens kommission har till uppgift att övervaka, stödja och främja stiftelsens verksamhet. Kommissionens fastställande, sammansättning och mandatperiod föreskrivs i lag (1004/2017).

Stiftelsens kommission sammanträdde 2020 vid två tillfällen. Kommissionens ordförande är Mirka Soinikoski (gröna.) och vice ordförande är Eeva-Johanna Eloranta (sd.). Styrelsemedlemmar 2020:

Medlemmar

Mirka Soinikoski (Gröna) (Ordf.)
Eeva-Johanna Eloranta (sd) (vice ordf.)
Riitta Mäkinen (sd)
Ari Koponen (sf)
Sanna Antikainen (sf)
Anna-Kaisa Ikonen (sami)
Ville Kaunisto (sami)
Hilkka Kemppi (c)
Pia Lohikoski (vf)

Suppleant

Noora Koponen (Gröna)
Kimmo Kiljunen (sd)
Johanna Ojala-Niemelä (sd)
Juha Mäenpää (sf)
Sheikh Vale (sf)
Terhi Koulumies (sami)
Pekka Aittakumpu (c)
Pasi Kivisaari (c)
Mikko Ollikainen (sfp)

Styrelse

Baserad på stiftelselagen 2015/487 (2015/487) ska stiftelsens styrelse försörja för stiftelsens administration och om att stiftelsens verksamhet är ordentligt organiserad. Dessutom ansvarar styrelsen för att säkerställa att stiftelsens bokföring och finansiella kontroller är ordentligt organiserade.

I enlighet med stiftelsens arbetsordning förbereder styrelsen de frågor som skall diskuteras i delegationen. Dessutom beslutar styrelsen om stiftelsens strategi, resursplanering och policyinriktning.

Stiftelsens styrelse sammanträdde åtta gånger år 2020. Styrelsens ordförande är Tuomas Kurttila och vice ordförande är Sanna Vesikansa.

Styrelseledamöter 2020:

Medlemmar

Thomas Kurttila (ordf.)
Sanna Vesikansa (vice ordf.)
Maria Kaisa Aula
Petri Pohjonen
Mirjam Kalland
Riitta Särkelä
Terhi Päivärinta

Suppleant

Johanna Laisaari
Mikko Mäkelä
Hanna Heinonen
Arto Willman
Jorma Komulainen
Mikko Mikkola
Tuire Santamäki-Vuori

FINANSKOMMITTÉN

Finanskommitténs uppgift att stödja stiftelsen i syfte att genomföra ansvarsfull investeringsverksamhet. Stiftelsens finansiella förvaltning måste vara metodisk, säker, inkomstgenererande, tankeväckande och långsiktig. Finanskommittén utvärderar avkastningsutvecklingen och riskerna med de investerade tillgångarna, investeringsstrategins funktionalitet och externa kapitalförvaltares aktiviteter. Finanskommittén ska rapportera om investeringsverksamheten till styrelsen minst två gånger om året och, när så är lämpligt, utarbeta ändringar i styrelsens investeringsstrategi.

Finanskommittén sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Ordförande för finanskommittén är Mikko Mikkola.

Finanskommitténs ledamöter år 2020:

Under år 2020:
Mikko Mikkola (ordf.)
Tuomas Kurttila
Annika Ekman
Sami Yläoutinen.

Vetenskapliga rådet

Vetenskapliga rådets roll är att stödja stiftelsens vetenskapliga verksamhet vid utarbetande av bedömningskriterier för arbetsmetoder och interventioner inom tidigt stöd och utvärdering av metoder. Rådet gör en helhetsbedömning och ett beslut om klassificering av olika metoder på basis av presentationen av vetenskapliga resultat, och stöder arbetet med vetenskaplig och stiftelsens informationsproduktion.

Vetenskapliga rådet upplöstes i slutet av år 2020. Vetenskapsredaktionen för tidskriften Tidig insats kommer att ta över det vetenskapliga rådets roll.

Vetenskapliga rådet sammanträdde tre gånger under verksamhetsåret.

Ledamöterna i det vetenskapliga rådet 2020
Kristian Wahlbeck (ordf.)

Eeva Aronen
Heikki Hiilamo
Marja Holmila
Mirjam Kalland
Jorma Komulainen
Taina Laajasalo
Kirsi Peltonen
Raija-Leena Punamäki
Kirsimarja Raitasalo
Klaus Ranta
Nina Sajaniemi

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Polittices dr, docent Petri Virtanen har varit verkställande direktör för stiftelsen sedan februari 2019. Verkställande direktör Petri Virtanen är deltidsprofessor i förvaltningsvetenskap vid akademiska enheten för ledarskap vid Vasa universitet.

INTERNATIONELL EXPERTPANEL

Advisory Board, en internationell expertpanel som inrättades 2020, ska stödja och stärka Itlas position och effektivitet i Finland och internationellt. Panelen utmanar och ger globalt perspektiv och expertis till strategiska teman och innehåll, bland annat genom att utöka stiftelsens internationella nätverk och influenser för att uppnå strategiska mål. Därtill kan panelen delta i fondens strategiska projekt på ett separat överenskommet sätt.

Expertpanelens ledamöter är

- Professor Jens Meyer, INSEAD, Paris, Fontainebleau, specialiserad på ledning och strategi.
- Professor John Lavis, McMaster University, Toronto, Ontario, specialiserad på effektivitet och evidensbaserade aktiviteter för hälsoinsatser
- Gruppchef, Piret Tönurist, PhD, OECD-OSSI, Paris, specialiserad på innovation och tjänstedesign i OECD-länderna.

Verksamhet i den närmaste kretsen

Stiftelsen har inga lån, utlåning, garantier eller andra skulder gentemot närstående personer eller enheter.

Stiftelsen har under verksamhetsåret betalat totalt 2020 euro i arvoden till styrelseledamöterna och till verkställande direktören. De arvoden som betalades till revisorerna för 2020 uppgick till 12 660 euro.

Stiftelsen har inte utfört annan närstående verksamhet under verksamhetsåret.

5.3 Personal

Nya uppdrag

År 2020 startade två fast anställda vid stiftelsen: en vetenskapsspecialist och en senior konsult. Förutom fastanställda anställdes en ersättare för en kommunikationsplanerarens studieledighet under året samt visstidsanställda för pågående projekt som The First 1,000 Days- projektet och Vamos-projektet.

Stiftelsens arbetsskyddsplan för 2020–2021

Med hjälp av arbetarskyddsverksamheten och arbetarskyddsplanen eftersträvas arbetstagarnas helhetsmässiga välfärd och sysselsättning. Stiftelsens arbetsmiljöplan 2020–2021 trädde i kraft den 1 april 2020.

5.4 Intern utveckling

Stiftelsens sätt att arbeta bygger på självstyrning, lösningsorienterade aktiviteter, god ledning och på att hjälpa kollegor. Under verksamhetsåret utvecklades personalens kompetens ur metafärdighetsperspektiv. Tanken var att hitta gemensamma metafärdigheter för alla anställda, där man genom utbildning skapar rutiner för att göra saker som är karakteristiska för stiftelsen.

Perspektiv *till 2021*

ÅR 2021 KOMMER STIFTELSEN ATT FORTSÄTTA att genomföra sin strategi. Barns och barnfamiljers välbefinnande är kopplat till kunskap, förstärkning av innovationsarbetet i regionala lärnätverk, ledarskap och vetenskapskommunikation gällande barnens välbefinnande, vilket står i fokus för stiftelsens verksamhet år 2021. Under verksamhetsåret deltar stiftelsen aktivt i nätverket kring Temaåret för forskningsbaserad kunskap 2021 och arrangerar evenemang för dess program.

Planeringen för stiftelsens nya strategisäsong lanseras i höst. Genom sina arbetsinsatser deltar stiftelsen i att verkställa den nationella barnstrategin och i utvecklingsåtgärder för social- och hälsovårdssystemet. Coronapandemin kommer att färga stiftelsens verksamhet långt in i år 2021.

I december 2020 anpassade stiftelsens styrelse de tre centrala utvecklingsmålen för 2021 i förhållande till utvecklingen av stiftelsens strategiska partnerskap, mätning av stiftelsens personalkompetens, motivation och förmåga att arbeta, samt rapportering av stiftelsens verksamhet och aktiviteter till den strategi som antogs hösten 2019. Dessa ämnen kommer att utvecklas under verksamhetsåret 2021.

Stiftelsens insamling och ekonomiska förvaltning genomförs på ett ansvarsfullt sätt och optimerar stiftelsens likvida medel. I praktiken innebär detta att i en god marknadssituation realiserar marknadsvärdet på stiftelsens placeringstillgångar.

I framtiden, även efter coronapandemin, kommer stiftelsens arbetssätt i allt högre högre tid att bygga på platsoberoende arbete. Detta kräver att all personal gemensamt styr i den riktning som stiftelsens strategi visar. I slutet av verksamhetsåret kommer åtgärder att vidtas för att ompröva behovet av stiftelsens lokaler.

Balansräkning	31.12.2020	31.12.2019
AKTIVA		
Bestående aktiva		
Materiella tillgångar		
Maskiner och inventarier	21 541,10	28 721,47
Placeringar		
Övriga aktier och andelar	51 189 088,41	50 642 269,45
Bestående aktiva totalt	51 210 629,51	50 670 990,92
Rörliga aktiva		
Fordringar		
Långfristiga		
Övriga fordringar	11 502,00	11 502,00
Kortfristiga		
Kundfordringar	1 677,47	0,00
Övriga fordringar	317,31	317,82
Resultatregleringar	199 888,79	165 885,00
Kortfristiga fordringar totalt	201 883,57	166 202,82
Fordringar totalt	213 385,57	177 704,82
Kassa och bank	5 124 276,87	6 746 665,62
Rörliga aktiva totalt	5 337 662,44	6 924 370,44
AKTIVA TOTALT	56 548 291,95	57 595 361,36
Eget kapital		
Grundkapital	50 456,38	50 456,38
Donationsfond av finska staten	49 999 949,00	0,00
Vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	7 149 045,46	56 533 373,86
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	-863 540,00	615 620,60
Eget kapital totalt	56 335 910,84	57 199 450,84
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Leverantörsskulder	85 189,97	286 881,99
Övriga skulder	27 940,13	25 732,34
Resultatregleringar	99 251,01	83 296,19
Kortfristigt främmande kapital totalt	212 381,11	395 910,52
PASSIVA TOTALT	56 548 291,95	57 595 361,36

Resultaträkning	1.1–31.12.2020	1.1–31.12.2019
Barnpolitisk kunskap		
Intäkter	50 077,70	22 925,22
Personalkostnader	-274 887,77	-280 935,62
Övriga kostnader	-241 818,97	-386 462,14
Barnpolitisk kunskap totalt	-466 629,04	-644 472,54
Barnpolitisk ledarskapsutbildning		
Personalkostnader	-132 081,63	-110 900,52
Övriga kostnader	-89 141,56	-43 056,12
Barnpolitisk ledarskapsutbildning totalt	-221 223,19	-153 956,64
Barnpolitisk innovationsverksamhet		
Personalkostnader	-161 863,70	-73 833,69
Övriga kostnader	-392 338,94	-196 963,98
Barnpolitisk innovationsverksamhet totalt	-554 202,64	-270 797,67
Kommunikation och påverkan		
Intäkter	8 166,26	0,00
Övriga kostnader	-62 802,72	0,00
Kommunikation och påverkan totalt	-54 636,46	0,00
Understöd och bidrag	-106 880,00	0,00
Centraliserade funktioner		
Intäkter	45 000,00	433,20
Personalkostnader	-384 577,84	-255 520,98
Övriga kostnader	-323 877,10	-385 666,20
Centraliserade funktioner totalt	-663 454,94	-640 753,98
ORDINARIE VERKSAMHET TOTALT	-2 067 026,27	-1 709 980,83
ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT	-2 067 026,27	-1 709 980,83
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter		
Vinster vid försäljning av värdepapper	1 190 444,05	628 598,88
Dividendintäkter	405 034,32	702 644,90
Ränteintäkter	67 734,39	67 298,49
Vinstandelar	39 131,19	54 584,49
Övriga placeringsintäkter	62 887,30	34 789,60
Återföringar av nedskrivningar	100 537,16	1 729 663,16
Intäkter totalt	1 865 768,41	3 217 579,52
Kostnader		
Förluster vid försäljning av värdepapper	-327 060,14	-95 304,74
Räntekostnader	-23 532,10	-5 318,39
Kapitalförvaltning	-37 706,11	-38 267,92
Nedskrivningar	-273 983,76	-753 087,04
Källskatter	-0,03	0,00
Kostnader totalt	-662 282,14	-891 978,09
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET TOTALT	1 203 486,27	2 325 601,43
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	-863 540,00	615 620,60

#LapsuudenRakentajat

itla Självständighets-
jubileets
barnstiftelse